

Re kommune

Tønsberg kommune

Innkalling for Partssammensatt utvalg nye Tønsberg

Møtedato: 10.04.2019
Møtested: Tønsberg rådhus, bystyresalen
Møtetid: 18:30

Forfall meldes politisk sekretariat tlf. 95275191 eller postmottak@tonsberg.kommune.no.
Varamedlemmer møter bare etter nærmere innkalling.

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
011/19	Godkjenning av møteprotokoll
012/19	Uttalelsene om vedtatte budsjett og økonomiplaner i Re og Tønsberg 2019-22 og de økonomiske målsettinger i perioden
013/19	Prosjektleder/rådmann informerer
014/19	Forespørsler

Petter Berg
leder

Re kommune

Tønsberg kommune

JournalpostID 19/24254

Saksbehandler:
Lise Brit Haugen, telefon: 33 34 81 55
Dokumentsenteret

Godkjenning av møteprotokoll

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Partssammensatt utvalg nye Tønsberg	10.04.2019	011/19

Rådmannens innstilling:
Møteprotokollen godkjennes som den foreligger.

Vedlegg:

Protokoll - Partssammensatt utvalg nye Tønsberg - 12.02.2019

Re kommune

Tønsberg kommune

JournalpostID 19/22960

Saksbehandler:

Lise Brit Haugen, telefon: 33 34 81 55

Dokumentsenteret

Uttalelsene om vedtatte budsjett og økonomiplaner i Re og Tønsberg 2019-22 og de økonomiske målsettinger i perioden

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Partssammensatt utvalg nye Tønsberg	10.04.2019	012/19
Fellesnemnd nye Tønsberg kommune	10.04.2019	024/19

Prosjektleder/rådmannens innstilling

1. Fellesnemnden for nye Tønsberg kommune uttaler til KMD via Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, følgende om Tønsberg og Re kommunes vedtatte budsjetter for 2019 og økonomiplaner for 2019-22:
 - a. Fellesnemnden tar budsjetter for 2019 og økonomiplanene 2019-22 for Re og Tønsberg til orientering.
 - b. Driftsbalansen i budsjettet for 2019 fremstår som svak da det er nødvendig med fondsbruk for å balansere budsjettet. Det er avsatt lite reserver til å øke tjenestene ved budsjettrevisjoner.
 - c. Den forventede realveksten i økonomiplanene fremstår som høy i lys av kommuneopplegget for 2019. Det som er avsatt til økte tjenester som følge av demografi, pensjon og reserver til statlige føringar fremstår som lavt. Gjeldsveksten i perioden er noe høyere enn det vedtatte gjeldstaket.
 - d. Uttalelsen sendes Fylkesmannen i Vestfold og Telemark.
2. Fellesnemnden gir følgende signaler til prosjektleder/ rådmann i forbindelse med arbeidet med budsjett 2020 og økonomiplan 2021-23:
 - e. Målet om driftsoverskudd på 1,75% blir et langsiktig opptrappingsmål og måloppnåelsen i perioden 2020-23 vil i stor grad avhenge av statens realvekst for kommunesektoren. For 2020 blir målsettingen å budsjettere minst i balanse.
 - f. I økonomiplanen for 2020-23 skal det innarbeides forslag til kostnadsreduksjoner og effektiviseringstiltak for å sikre nødvendig balanse og buffere i driften.
 - g. Målet om uendret realverdi på gjeld som belaster driften søkes i perioden nådd ved bl.a. frigjøring av egenkapital ved salg og overskudd og andre kilder.

Gjeldsnivået som belaster drift kan vurderes omregnet til en andel (% sats) av kommunens frie inntekter. % andelen skal være konstant. Dermed vil gjelden være koblet mot kommunens evne til å betjene gjelden over tid. 1.1.20 kan være et startpunkt for et slikt mål.

- h. De økonomiske mål for 2020-23 fastsettes nærmere i PSU/FN iht planen for budsjettarbeidet.

Sammendrag:

Vedlegg:

Budsjett 2019 Re og Tønsberg samlet

Innledning – hva saken gjelder:

Inndelingsloven, tredje ledd i § 26 sier at «Fellesnemnda skal ta hand om det førebuaende arbeidet med økonomiplanen og med budsjettet for det første driftsåret etter at samanslåinga eller delinga som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b, er sett i verk. Nemnda skal i sin verkeperiode gi fråsegn til departementet om årsbudsjetta og økonomiplanen for dei kommunane eller fylkeskommunane saka gjeld.»

Fakta grunnlag:

Fellesnemnden plikter å uttale seg om de vedtatte budsjett og økonomiplaner for de kommuner som skal slå seg sammen. Fylkesmannens økonomirådgiver har oversendt kommunene en påminnelse om saken der det skrives:

Det viktigste er således at fellesnemnda kommer i gang med arbeidet med det første budsjettet for den nye kommunen. Vi antar at hensikten med «fråsegnet» i stor grad er å sikre at budsjettarbeidet påbegynnes, og at gjeldende budsjett (for 2019) er et utgangspunkt for dette arbeidet.

Flere kommuner har derfor bare gitt en uttalelse i retning «tar budsjettet til orientering» e.l. og vi har ikke noen innvendinger mot det. Det er altså ingen særlige krav til innholdet i en slik uttalelse.

På økonomiområdet foreligger det tidligere vedtak.

Vedtatt politisk plattform for Tønsberg og Re, vedtatt i felles kommunestyremøte:

Pkt. 12. Økonomi.

Nye Tønsberg skal ha en bærekraftig og effektiv økonomi med følgende mål;

- Resultatkrav på 1,75 % av driftsinntektene.
- Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.

Nye Tønsberg skal ikke ha eiendomsskatt.

Rettslig grunnlag:

Inndelingsloven

Forholdet til kommuneplanen:

Vurderinger:

I de påfølgende vurderingene vil budsjettene for Tønsberg og Re bli vurdert samlet.

Budsjett 2019.

Det er samlede driftsinntekter (DI) på 4,25 mrd kr. Brutto driftsresultat er et overskudd på 1,9% av DI eller 79 mill.kr. Finansutgifter netto utgjør 182 mill.kr, dvs -4,3% av DI. Netto driftsresultat er et underskudd på 55 mill. kr, dvs -1,3% av DI. Underskuddet dekkes inn ved tilsvarende netto fondsbruk. Derav er bruk av frie driftsfond netto 16 mill.kr.

De bundne fondene er relatert til pålagte oppgaver, men det er bruken av

disposisjonsfond på 16 mill.kr som er et svakhetstegn i budsjettene. Årets inntekter er ikke tilstrekkelige til å dekke den planlagte driften. Det fastsatte overskuddskravet for den nye kommunen er 1,75% eller ca 74 mill.kr.

I lys av dette fremstår budsjettbalansen i 2019 som svak.

Risiko for merbruk i budsjett 2019 på rettighetsbaserte tjenester basert på erfaring.

Re kommune måtte i løpet av 2018 øke driftsbudsjettene til tjenesteproduksjonen med ca 14 mill.kr. Tønsberg kommune måtte øke driftsbudsjettene til tjenesteproduksjonen med 62 mill.kr. Samlet var økningen i tjenesteproduksjonen 76 mill. kr. Dette utgjorde dette ca 1,9% av driftsinntektene på 4,04 mrd i vedtatt budsjett 2018.

Økning av rammene i 2018 var mulig pga bl.a. et budsjettert overskudd i Tønsberg, fondsmidler, avsatte reserver i budsjettene og sterkere skattevekst enn budsjettert. Erfaringen de tre siste årene er at skatteinngangen for landets kommuner overstiger statens anslag. For januar 2019 er skatteveksten 5 prosent for primærkommuner. Skatteinntektene i januar er i stor grad knyttet til inntektsåret 2018. I statsbudsjettet for 2019 er skatteveksten på årsbasis anslått til 0,4 pst for kommunene. I 2019 er skattøret satt ned, men det er først fra mars at dette får utslag på kommunesektorens skatteinntekter.

Situasjonen fremover påvirkes av mange faktorer som demografiske endringer og økte krav og forventninger til tjenestene. Re og Tønsberg kommune har reserver på 10,9 mill.kr i budsjett 2019 som antas å måtte benyttes ved budsjettrevisjoner. Dersom behovet i 2019 skulle bli like stort som i 2018, tilsier 1,9% ca 80 mill.kr. Erfaringen er at økte utgifter ofte blir et varig høyere driftsnivå og slår dermed inn i neste års drift. Dersom det avdekkes store rettighetsbaserte behov for økte rammer i 2019, må det iverksettes kutt på tjenesteområder der det er mulig.

Økonomiplanene 2019-22

Hovedoversikt drift i vedtatte økonomiplaner:

Samlet Re og Tønsberg, vedtatt		ØKONOMIPLAN			
		2019	2020	2021	2022
1	Skatt på inntekt og formue 1	-1 609 984	-1 634 384	-1 653 584	-1 672 984
2	Ordinært rammetilskudd 2	-1 390 316	-1 413 425	-1 431 923	-1 452 603
3	Skatt på eiendom	-16 437	-16 437	-16 437	-16 437
5	Andre generelle statstilskudd 3	-44 435	-37 268	-34 672	-34 370
6	SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-3 061 172	-3 101 514	-3 136 616	-3 176 394
7	Renteinntekter ordinært og langsiktig forvaltning 4	-55 640	-55 625	-55 025	-54 325
9	Renteutgifter, provisjoner 5	79 695	91 753	109 002	126 363
11	Av drag på lån	114 982	124 580	134 172	143 863
12	NETTO FINANSINNEKTER/-UTGIFTER	139 037	160 708	188 149	215 901
13	Til dekning av tidl. års regnskapsm. merforbruk	-	-	-	-
14	Avsetninger til disposisjonsfond /bufferfond	1 200	-	-	-
15	Bruk av disposisjonsfond	-16 842	-6 799	-13 257	-11 089
19	NETTO AVSETNINGER (BRUK AV)	-15 642	-6 799	-13 257	-11 089
	Overført til investeringsbudsjett	2 000	-	-	-
21	Til fordeling drift -netto felles inntekter/utgifter	2 935 777	2 947 605	2 961 724	2 971 582
22	Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	2 935 777	2 947 505	2 955 724	2 956 582
	Poster som inngår både i skjema 1A og i rammene	-	-	-	-
23	Merforbruk -/ mindreforbruk +	-0	100	6 000	15 000
	<i>Netto driftsresultat korr. for bruk bundne fond (underskudd)</i>	<i>13 642</i>	<i>6 799</i>	<i>13 257</i>	<i>11 089</i>

De to kommunene har iht kommuneloven utarbeidet økonomiplaner som om de fortsetter som egne kommuner. Dermed var endringene ved sammenslåing ikke innarbeidet. Det omfatter bortfall av eiendomsskatt i Re kommune og endring i rammetilskuddet når ekstraovergangsmidler faller bort og ny kommune får tilskudd på basis av de samlede kriteriedata. I økonomiplanoversikten ligger bruken av bundne fond på rammeområdet den tilhører og inngår i fordelt til drift.

Nederst vises et netto driftsresultat korrigeret for netto bruk bundne fond.

Følgende endringer i vedtatte økonomiplaner kan anslås fra 2020:

Rammetilskudd er anslått å få en reduksjon på netto 12,2 mill.kr som følge av sammenslåingen. Men det er fra et nivå i 2019 der de to kommunene samlet har 16,2 mill. kr mer enn de ellers ville hatt grunnet vedtaket om sammenslåing.

Det kan gis en grovskisse av endringer til 2020 basert på de vedtatte budsjettene for 2019.

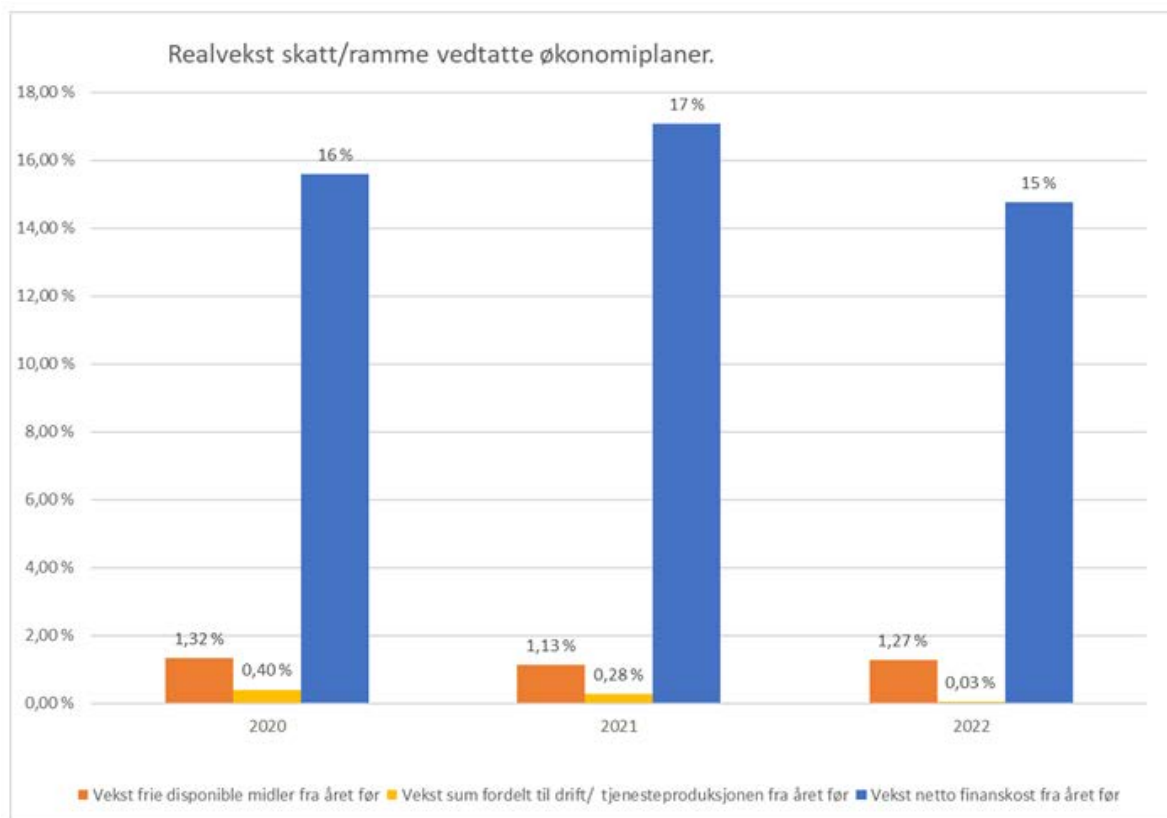
	Hele mill.kr
Netto endring i rammetilskudd iflg modellberegning fra KS, 2018 tall	-12,2
Bortfall i eiendomsskatt bolig og fritidsbolig i Re kommune fra 2020	-16,4
Re og Tønsberg 2019, inntektsbortfall fra 2020	-28,6

Inntektsbortfallet på 28,6 mill.kr utgjør da ca 0,7 % av driftsinntektene på 4,25 mrd kr i 2019.

Realvekst i frie inntekter og disponering av realveksten.

Samlet Re og Tønsberg, vedtatt	ØKONOMIPLAN			
	2019	2020	2021	2022
Sum årlig vekst fra året før	0,70 %			
Vekst skatt/ramme 2019				
Vekst frie disponible midler fra året før		1,32 %	1,13 %	1,27 %
Vekst til fordeling drift/ tjenesteproduksjonen fra året før		0,40 %	0,48 %	0,33 %
Vekst sum fordelt til drift/ tjenesteproduksjonen fra året før		0,38 %	0,28 %	0,03 %
Vekst finans fra året før		16 %	17 %	15 %

For alle frie inntekter forventer kommunene samlet 1,32% realvekst for 2020, så 1,13% for 2021 og 1,3% for 2022. Tjenesteproduksjonen får en mindre prosentvis vekst mellom 0,3-0,5%, mens netto finanskostnader har sterkest vekst.

Dette kan også vises i beløp:

Sum årlig vekst i 1000 kr fra året før	2020	2021	2022
Vekst frie disponible midler fra året før	40 342	35 102	39 778
Disponert slik:			
Vekst netto avsetninger/overført investering året før	6 843	-6 458	2 168
Vekst sum fordelt til drift/ tjenesteproduksjonen fra året før	11 728	8 219	858
Vekst overskudd fra året før	100	5 901	9 000
Vekst netto finanskost fra året før	21 671	27 440	27 752

Forventet realvekst er på 40,3 mill.kr fra 2019 til 2020. Det er 13 mill.kr mer enn 0,7% realvekst som i 2019 skulle tilsi uten sterkere folketallsvekst enn snittet for landet eller andre kriterieendringer. Derav medgår 21,7 mill.kr til økte netto finanskostnader og kun 11,7 mill.kr til å øke tjenestene. Resterende går til å erstatte fondsbruk og overføring til investeringer i 2019.

For de påfølgende år vokser finanskostnader enda sterkere, ca 27 mill.kr, og tar f.eks. i 2021 hele 78% av realveksten, så 70% i 2022.

Andelen til å øke tjenestene blir mindre i 2021 og kun 0,9 mill.kr i 2022. Dersom forventet overskudd trekkes inn til tjenester, opprettholdes om lag nivået på andelen til drift fra 2020.

Statens opplegg for realvekst for primærkommuner i 2019

	Mrd. kr	Realvekst	Andel av veksten
Primærkommuner, realvekst 0,7%,	2,6 mrd	0,7%	100%
Demografikostnader	-1,6 «	0,43%	62%
Statlige satsinger/føringer	-0,5 «	0,13%	19%
Pensjon	-0,5 «	0,13%	19%
Resterende fri realvekst iflg staten	0 mrd.		

For 2019 er realveksten kun anslått til 0,7% og derav skal 62% medgå til økte tjenester som følge av demografi, 19% til pensjon som også belastes tjenester og 19% til statlige føringer om økte tjenester. Dette er et stramt opplegg da kommuner over lang tid har erfart realvekst på det nivå som kommunene har budsjettert i økonomiplanene, ca 1,4% og høyere når merinntekter på skatt tas med.

Renter er utenfor kommuneopplegget og kompenseres ikke. Staten anslår at rentøkningen vil koste 0,7 mrd, økte strømutfgifter 1,9 mrd. Med 0,7% realvekst i frie inntekter innebærer 2019 opplegget en redusert lokal handlefrihet om ikke ekstra skatteinnngang utover de statlige anslag bedrer bildet.

Re og Tønsberg samlet har 54.981 innbyggere pr 1.1.18. Det utgjør 1,038% av landets innbyggere.

Denne andelen beregnet av 2,6 mrd som var realveksten på skatt/ordinært rammetilskudd i 2019, utgjør ca 27 mill. kr. Det antyder hvilket nivå en kan forvente videre dersom 2019 opplegget videreføres, gitt andre forhold uendret og en gjennomsnittlig befolkningsvekst.

Dersom nivået fra kommuneopplegget fra 2019 blir videreført i årene fremover, kan den anslåtte realveksten i økonomiplanene vise seg å være for høy. Dessuten burde mer av realveksten vært avsatt til demografiutviklingen og økte pensjonsutfgifter i tjenestene og til statlige føringer for tjenestene. Reservene i budsjettene er dermed de estimerte overskuddene.

Økonomiske mål fra politisk plattform

- Resultatkrav på 1,75 % av driftsinntektene.
- Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.

Erfaringen fra andre kommuner at det første driftsåret som ny kommune er krevende økonomisk pga omstillingskostnader og ikke avsluttede forpliktelser mm. Det fastsatte overskuddskravet for den nye kommunen er 1,75% eller ca 74 mill.kr. Fra 2020 må kommunen først innarbeide et inntektsbortfall på 28 og reduseres bruk av driftsfond med 6,8 mill.kr for å komme i O. Utfordringen kan dermed blir stor bare med å oppnå et driftsbudsjett i balanse for 2020 uten økt bruk av fond. Om det er mulig blir avhengig av kommuneopplegget som fremmes i mai

Realverdien av netto gjeld (gjeld som belaster frie inntekter) skal være konstant.

Dersom gjelden som belaster drift kun kan vokse med prisstigningen 2,8% årlig fra 2018:

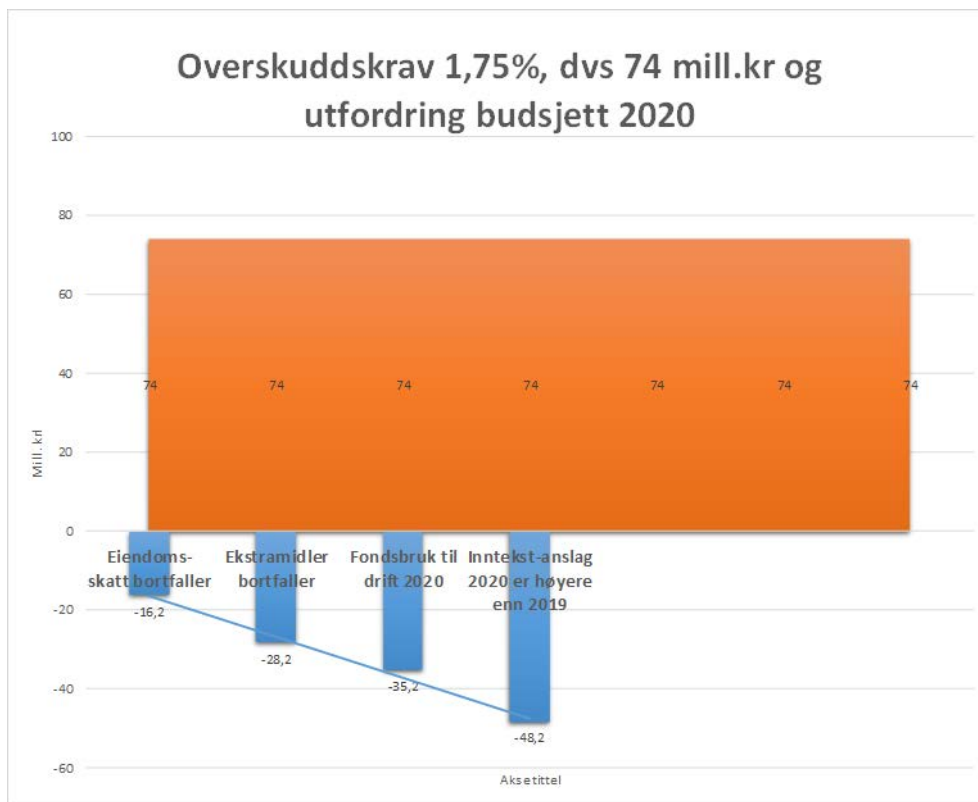
INVESTERINGSGJELD I PERIODEN, MILL.KR	2018	2019	2020	2021	2022
Gjeldstak v.årlig økn. m kommunal lønns-/prisvekst 2,8% (2019)	2 004	2 060	2 118	2 177	2 238
Vedtatt økonomiplan, netto gjeld som belaster drift	2004	2 100	2 130	2 252	2 330
Gjelden i vedtatte økonomiplaner overstiger gjeldstaket med		40	13	75	92

Basert på de vurderingene av gjeld som belaster drift, ligger de to kommunene allerede med de vedtatte økonomiplaner noe over kravet (gjeldstaket) dersom startnivå settes til 2018 nivå for gjelden.

Konklusjon:

Nye Tønsberg kommune får et bortfall av inntekter på ca 28 mill. kr fra 2020 og økonomiplanene forutsetter også 6,8 mill.kr i bruk av bufferfond i 2020. Budsjettert realvekst på 1,32% i 2020 for frie inntekter er ca 13 mill.kr høyere enn veksten for kommunene samlet i kommuneopplegget for 2019, som var 0,7%. Inntektsvekst sterkere enn snittet i 2020 forutsetter sterkere befolkningsvekst i 2019 enn landet. Alternativt mer uttelling på kriteriene for rammetilskudd, noe som også skulle tilsi økte behov for tjenester.

Utfordringen oppsummert kan illustreres slik:

Figuren illustrerer at dersom realvekst frie inntekter for 2020 blir på nivå med 2019 uten ekstra befolkningsvekst og fondsbruk til drift skal opphøre i 2020, starter nye Tønsberg med -48 mill.kr, dvs 122 mill.kr under det målsatte overskuddet.

Det er en stor risiko for at driftsrammene for tjenestene må økes også i 2019 og at dette gir varig høyere driftsutgifter i tjenestene videre i perioden 2020-23. Denne risikoen er ikke medtatt i figuren over. Ved budsjettrevisjoner 2019 må derfor påkrevde økte rammer på noen områder, dekkes ved kutt andre steder dersom kommunene ikke får merinntekter. Etter april måned vet en mer om årets skatteinntang og statens vurdering av veksten for året.

Skatt og rammetilskudd utgjør 73% av kommunenes inntekter og med samlede statlige tilskudd utgjør dette ca 85% av kommunens inntekter. Realveksten i de frie inntekter blir helt avgjørende for hvor raskt kommunen kan strekke seg mot overskuddskravet på 1,75% de kommende år i perioden. Størrelsen på utfordringen tilsier at veksten i frie inntekter må kombineres med egne effektiviseringstiltak.

Målsettingen om å begrense gjeldsoppbyggingen bidrar også til å bedre driftsbalansen. Det er mulig å knytte stabiliseringen av gjeld som belaster driften til en fast andel av driftsinntektene eller de frie inntektene. Da følger gjeldsnivået kommunens evne til å betjene gjelden. Dersom ikke kommunen fremskaffer overskudd på driften, svekkes evnen til å investere fremover.

Budsjettseminaret 11-12. februar for PSU og hovedutvalgsledere drøftet de økonomiske målsettingene. Flere av innspillene fra arbeidsgruppene gikk på at kommunen må bruke tid på å nå målsettingene og at kravene må være lavere i starten. Første budsjettrevisjon 2019 i kommunene og kommuneøkonomiproposisjonen for 2020 vil være kjent i mai 2019. Da må det utarbeides periodemål for årene 2020-23 for de ulike måltall på sentrale økonomiområder. Det omfatter driftsresultat, gjeldsutvikling og fondsreserver. For 2020 vil det antagelig være krevende nok å oppnå driftsbalanse uten betydelig bruk av driftsfond. Dette vil bli styrende for driftsrammene i budsjettene. Dette

vil bli behandlet iht overordnet budsjettplan i PSU gjennom året. Hovedmålet blir å opprettholde kommunens mer langsiktige handlingsevne ved å frembringe overskudd og bygge opp fond til investeringer de påfølgende årene.

Videre behandling

Tønsberg, 29.03.2019

Egil Johansen
Prosjektleder/rådmann

Re kommune

Tønsberg kommune

JournalpostID 19/24257

Saksbehandler:
Lise Brit Haugen, telefon: 33 34 81 55
Dokumentsenteret

Prosjektleder/rådmann informerer

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Partssammensatt utvalg nye Tønsberg	10.04.2019	013/19

Re kommune

Tønsberg kommune

JournalpostID 19/24258

Saksbehandler:
Lise Brit Haugen, telefon: 33 34 81 55
Dokumentsenteret

Forespørsler

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Partssammensatt utvalg nye Tønsberg	10.04.2019	014/19